

PO

Allmänhetens Pressombudsman

ÅRSBERÄTTELSE

2009

**Pressens
Opinionsnämnd**

PON

ALLMÄNHETENS PRESSOMBUDSMAN (PO)

PRESSENS OPINIONSNÄMND (PON)

ALLMÄNHETENS PRESSOMBUDSMAN (PO)

PRESSENS OPINIONSNÄMND (PON)

Årsberättelser 2009

Innehåll	Sida
PO:s verksamhet	3
PON:s verksamhet	11
Av PON klandrade tidningar	17
Etiska regler för press radio och TV	31
Kontaktuppgifter PO/PON	36

Allmänhetens Pressombudsman är Yrsa Stenius. Kersti Söderberg är Allmänhetens Biträdande Pressombudsman. Hon var dock inte i tjänst från och med mitten av augusti till och med november. Emelie Åström har tjänstgjort som handläggare under året liksom Alexandra Panagoulas från och med den 17 augusti. Erika Alinge är PO:s kanslist. Sekreterare hos Pressens Opinionsnämnd är Synnöve Magnusson.

Antalet anmälningar till PO uppgick under 2009 till 331 stycken. PO fattade beslut i 283 ärenden varav 73 hänsköts till Pressens Opinionsnämnd med förslag om klander. Alla är ännu inte avgjorda av PON eftersom en viss förskjutning av ärenden/beslut sker mellan olika kalenderår. År 2009 beslutade PON om klander i 55 fall. Av dessa var 51 hänskjutna och 4 överklagade som hade friats av PO.

PO har bedrivit utåtriktad verksamhet med besök på skolor, högskolor, tidningsredaktioner och publicistklubbar. PO och PON deltar även i ett internationellt samarbete genom ett nätverk för pressetiska självsanerande organ i Europa. Detta nätverk hade ett möte i Oslo 2009.

PO och PON har även genomfört en flytt till nya lokaler.

PO 40 år

Den 3 november 2009 hade fyrtio år förflutit sedan Lennart Groll tillträdde den nyinrättade tjänsten som Allmänhetens Pressombudsman (PO). Ämbetets fyrtioårsjubileum firades exakt på födelsedagen med en mottagning i Pressens Hus vid Kungsholmstorg i Stockholm samt med en skrift kallad ”Fyrtio år av övertramp; pressetikens framväxt, funktion och framtid”, författad av Mikael Bergling, Torbjörn von Krogh och Fredrik Nejman.

Ska PO omvandlas till en MO (Medieombudsman)? I festskriften intog tanken en central plats sedan en utvald skara initierade personer i ett rundabordssamtal funnit att medierna förändrats så mycket under de senaste decennierna att granskningen också behövde förändras. Alla var i princip för idén, ingen var riktigt klar över hur den skulle omsättas i praktiken.

På ungefär samma sätt förhöll det sig när det pressetiska självregleringssystemets framtid diskuterades vid ett mindre seminarium i samband med den ovan nämnda mottagningen, som för övrigt blev den sista festliga begivenheten för PO/PON i de gamla lokalerna vid Kungsholmstorg. Flytten till Industrigatan 2 gick av stapeln en månad senare. Också seminariedeltagarna var i huvudsak för inrättandet av en MO i stället för PO men när de praktiska förutsättningarna för en sådan förändring avhandlades, tornade problemen upp sig – i vanlig ordning frestas man tillägga: Sveriges Radio och Sveriges Television har inte visat något större intresse för att frångå nuvarande granskningssystem med en statlig myndighet i funktionen som övervakare. Journalistförbundet brinner inte för idén att lämna ifrån sig den yrkesetiska övervakningen och pressens representanter kan aldrig tänka sig att överge den pressetiska självregleringen på frivillig grund.

PO kommer förmodligen inte att bestå i sin nuvarande form i fyrtio år till men det ter sig realistiskt att tro att det beprövade systemet kommer att vara i funktion ännu ett antal år. Och även om festdeltagarna var en smula oroade över den osäkerhet om PO/PON:s framtida finansiering som spred sig i offentligheten mot slutet av förra året, var det ingen som på allvar tvivlade på, att den svenska tidningspressen skulle fortsätta att slå vakt om sin unika etiska självreglering.

PO/PON:s integritet

Det är ingen tillfällighet att jag inleder årsberättelsen för 2009 med att referera senhöstens diskussion om ”PO-ämbetets tillstånd”. PO:s organisation och principerna för PO:s verksamhet tog under året som gick mycket av min uppmärksamhet i anspråk och ingav mig fler bekymmer än de pressetiska problemkomplexen som ofta är knepiga men i gengäld stimulerande att arbeta med. I samband med bytet av lokaler från Kungsholmstorg till Industrigatan upplevde jag att PO:s ”konstitutionella” integritet ifrågasattes från Tidningsutgivarnas sida på ett mer genomgripande sätt än någonsin förut. Detta ger enligt min uppfattning anledning till eftertanke. Frågan om vem och vad som ska stå som huvudman för PO-ämbetet och för Pressens Opinionsnämnd bör väckas på nytt.

PO:s juridiska och förvaltningstekniska organisation är i dagens läge en liten smula intrikat. Huvudman för ämbetet är Pressens Samarbetsnämnds Delegation för Allmänhetens Pressombudsman. PO och biträdande PO anställs av delegationen. Till PO-ämbetet hör ytterligare en juristhandläggare och en deltidsanställd kanslist. Dessa, liksom också Pressens Opinionsnämnds sekreterare ingår anställningsavtal med TU.

Tidningsutgivarna har hittills varit PO/PON:s huvudfinansiär och kommer förmodligen att så förbli även om de ekonomiska bördorna torde bli en smula mer rättvist fördelade inom Pressens Samarbetsnämnd från och med 2011. Pressens Samarbetsnämnd består av representanter för tidningsbranschens huvudorganisationer: Publicistklubben, som innehar ordförandeposten, Tidningsutgivarna, Journalistförbundet och Sveriges Tidskrifter.

Det självreglerande pressetiska granskningssystemet syftar till att slå vakt om den utomordentligt liberala tryckfrihetslagstiftning som gäller i Sverige. Genom att underkasta sig en etisk granskning av publicerat material och genom att upprätthålla normer för god publicistisk sed ”innanför” lagarnas yttersta gräns, har Sveriges tidningsföretag och publicister strävat efter att hålla lagstiftarnas tassar borta från yttrandefriheten. Hittills har strävandena varit lyckosamma. Filosofin bakom den frivilliga regleringen har varit enkel: Om pressen sköter sig så, att ett missnöje med murvlarnas maktfullkomlighet inte alltför lätt låter sig mobiliseras hos allmänheten, minskar frestelsen för politikerna att ingripa mot det fria ordet.

Ser man till makten över detta fria ord, så är det tidningarnas ansvariga utgivare som har mest att vinna på att det etablerade granskningssystemet upprätthålls. Så länge lagarna är få och självsaneringen sköter den dagliga journalistikens regelverk, kvarstår makten över vad som publiceras och inte publiceras oinskränkt hos de ansvariga utgivarna.

Etiska regler kan en ansvarig utgivare alltid välja att bryta emot om han eller hon anser att ett mycket starkt allmänintresse talar för att en artikel bör publiceras. Etiska regler låter resonera med sig och skulle resonemanget, som vid anmälda artiklar fullbordas av PO och PON, leda till att tidningen fälls, är detta något som utgivaren kan leva med.

Lagar låter inte resonera med sig på samma sätt. En del av det pressetiska regelverket skulle tveklöst förvandlas till lagstiftning ifall vårt nuvarande granskningssystem klappade ihop. Följden skulle bli att en del av makten över det fria ordet förflyttades från de ansvariga utgivarna till domstolarna.

Mot ovanstående bakgrund har det inte tett sig så orimligt att Tidningsutgivarna har stått som det pressetiska granskningssystemets huvudsakliga finansiär. Eftersom TU stått för merparten av pengarna till granskningssystemet har det fallit sig naturligt att PO/PON:s kontor har varit beläget nära TU:s administration eftersom en sådan ordning har varit rationell och ekonomiskt fördelaktig för båda parter.

Emellertid – just på grund av att vissa funktioner hos TU å ena sidan och hos PO/PON å den andra samordnas, har det intill allra senaste tid rått enighet bland alla som har haft anledning att befatta sig med saken, att de två institutionernas oberoende av varandra ska markeras utåt så tydligt som möjligt. Grunden för detta är det enkla faktum att PO/PON är en hedersdomstol som avgör ärenden där TU för det mesta indirekt är part i målet och då ska ingen kunna misstänka att de båda institutionerna lever i något slags saklig symbios med varandra. Oberoendet har framför allt manifesterats med hjälp av planlösningar i arbetslokalerna som tydligt separerat TU:s respektive PO/PON:s kontor och personal från varandra. Strävan har varit att PO/PON fungerar i sin värld och TU i sin, så långt möjligt med tanke på den praktiska administrationens krav.

PO/PON:s integritet har varit ett vedertaget begrepp med innebörden av ett axiom.

När Anna Serner tillträdde som vd för Tidningsutgivarna i februari 2008 gjorde hon rätt omgående klart att hon ville att TU skulle flytta från de dyra och alltför stora lokalerna vid Kungsholmstorg till mindre och billigare utrymmen, vilket naturligtvis skulle få konsekvenser för PO/PON. Beslutet var inte svårt för någon att förstå. I april 2008 författade PO en behovsspecifikation.

Jag ska inte här i detalj fördjupa mig i hur flyttningen sedan genomfördes. Jag kan bara konstatera att TU signerade nytt hyreskontrakt och planerade det hela från start till mål inklusive beslut om rumsfördelning, utan att en enda gång kontakta oss på PO/PON för information, diskussion och förankring.

En dag i maj 2009 blev vi på PO/PON informerade om hur våra och TU:s nya lokaler vid Industrigatan tog sig ut. På vårt bord lades en planlösning som visade att rågången mellan TU och PO/PON i praktiken hade utplånats (liksom för övrigt också rågången mellan PO och PON, något som dock snabbt korrigerades.) PO/PON, vars personal sammantaget består av fem personer, fanns inritade i tre små glasburar i ett hörn av TU:s kontorslandskap. Det var allt.

Förhandlingar mellan PO, PON:s ordförande och TU samt den anlitate inredningsarkitekten ledde till omgörningar i lokalerna som innebar att en viss rågång mellan institutionerna återinfördes. Situationen nu, i de nya utrymmena, går att leva med även om PO/PON:s kontor har förlorat sin forna autonomi.

Frågan av principiellt intresse som jag ställer mig lyder: Varför bestämde sig TU:s ledning för att genomföra en förvisso nödvändig men för oss på PO/PON smärtsam förändring av våra arbetsförhållanden utan några som helst rådslag

med mig och min personal? Så brukar man inte göra mellan parter som ska leva sida vid sida i ömsesidig respekt.

Mitt svar lyder: I praktisk handling uppfattar TU:s vd PO/PON som en avdelning inom TU över vilken hon oinskränkt för befälet vad ramarna för verksamheten beträffar. Hennes uppfattning saknar inte logik eftersom ansvaret för och makten över finanserna, inklusive vissa anställningsavtal, självklart innebär en viss överordning också när det gäller verksamheten i stort. Därför ter det sig för TU:s vd strukturellt naturligare att betrakta PO/PON som en del av TU:s domäner i stället för att fästa avseende vid de integritetsprinciper jag har nämnt ovan och som onekligen lett till en krånglig organisation med otydlig befälsgång.

Detta mitt svar baserar sig dels på logisk slutledningsförmåga men också på uppfattningar TU:s vd givit uttryck för i offentligheten. I radioprogrammet ”Publicerat” i början av december krävde Anna Serner att de två övriga branschorganisationerna i Pressens Samarbetsnämnd skulle ta ett större ansvar för PO/PON:s finansiering. Gjorde de inte det skulle TU ta över hela det pressetiska granskningssystemet självt. Tog man på sig ansvaret för finansieringen, som TU gjorde och hade gjort under lång tid, skulle man också ha makt.

Mycket av den makten hade TU redan tagit sig i samband med att arbetsplatsen vid Kungsholmstorg med dess etablerade sociala strukturer bröts upp. Förvisso skulle PO/PON sköta sitt och TU sitt men de nya lokalerna skulle signalera att PO/PON var en del av TU:s förvaltning och kultur. Till saken hör att vd under året upprepade gånger har givit uttryck för sin irritation över att PO/PON:s personal har vägrat vara med i TU:s interna mötesverksamhet med tonvikt på innovations- och inspirationssammanskomster av olika slag.

Nu har TU:s vd dessbättre inte låst sig vid idén att TU till följd av sitt ekonomiska engagemang i den pressetiska granskningen ska ta över systemet helt och hållet. Hon är mer trakterad av tanken att Sveriges Tidskrifter och Svenska Journalistförbundet tar ett större ekonomiskt ansvar för granskningsverksamheten och att huvudmannskapet bakom PO/PON eventuellt görs om så att TU:s och Pressens Samarbetsnämnds roller i sammanhanget blir tydligare. På den punkten instämmer jag helt och fullt med Anna Serner.

Händelserna i samband med flyttningen till Industrigatan har gjort mig förvissad om att den juridiska personen och finansieringssystemet bakom PO/PON på sikt måste förändras. Dubbelkommandot med PO och biträdande PO som skriver avtal med Pressens Samarbetsnämnd men avlönas av TU måste

bort liksom otyget att den övriga personalen regelrätt är anställd av TU.
PO/PON måste mer utpräglat bli herrar i sitt eget hus med eget ansvar för budget och köpta administrativa tjänster.

Hur detta praktiskt ska gå till måste börja diskuteras redan nu – varför inte av en utredning i Pressens Samarbetsnämnd?

Stockholm i februari 2010

Yrsa Stenius
Allmänhetens Pressombudsman

Tabell 1

HANDLÄGGNING AV DIARIEFÖRDA PO-ÄRENDEN 2009

Balans från 2008	88
Under året inkomna ärenden	331
Avgjorda ärenden	283
varav:	
avskrivna	210
hänskjutna till PON	73
Balans den 31 december 2009	136

Tabell 2

VISSA UPPGIFTER OM PO:s ÄRENDEBALANS

År	Nya Ärenden	Avgjorda ärenden	Balans per den 31 dec
1980	385	476	38
1981	361	381	18
1982	345	328	35
1983	381	383	33
1984	345	335	43
1985	360	365	38
1986	339	344	33
1987	325	318	40
1988	368	379	29
1989	353	363	19
1990	331	305	45
1991	298	298	45
1992	270	276	39
1993	323	330	32
1994	426	420	38
1995	421	408	51
1996	443	436	58
1997	423	423	58
1998	438	458	38
1999	372	353	57
2000	396	414	41
2001	391	405	29
2002	383	370	42
2003	334	341	35
2004	389	377	47
2005	333	341	39
2006	405	347	97
2007	313	317	97
2008	333	338	88
2009	331	283	136

PON:s ÅRSBERÄTTELSE FÖR 2009

Pressens Opinionsnämnd får härmed enligt 14 § i stadgarna för nämnden avge rapport om sin verksamhet under år 2009.

Opinionsnämnden har under året haft följande sammansättning:

Ordförande:

t.o.m. 30 juni 2009

f.d. hovrättspresidenten Johan Hirschfeldt

fr.o.m. 1 juli 2009

justitierådet Ella Nyström

Vice ordförande:

t.o.m. 30 juni 2009

regeringsrådet Marianne Eliason

fr.o.m. 1 juli 2009

justitierådet Per Virdesten

Andre vice ordförande:

t.o.m. 30 juni 2009

justitierådet Ella Nyström

fr.o.m. 1 juli 2009

hovrättspresidenten Fredrik Wersäll

Tredje vice ordförande:

t.o.m. 30 juni 2009

justitierådet Per Virdesten

fr.o.m. 1 juli 2009

regeringsrådet Karin Almgren

Övriga ledamöter och suppleanter:

t.o.m. 30 juni 2009

av **Publicistklubben** utsedda:

redaktörerna Randi Mossige-Norheim och Johan Schück, ordinarie ledamöter, med redaktörerna Lena Hennel och Mårten Enberg, som suppleanter;

fr.o.m. 1 juli 2009

redaktörerna Lena Hennel och Johan Schück, ordinarie ledamöter, med redaktörerna Mårten Enberg och Maria Edström, som suppleanter;

av **Svenska Journalistförbundet** utsedda:

t.o.m. 30 juni 2009

redaktörerna Sus Andersson och Bertholof Brännström, ordinarie ledamöter, med Norbert Andersson och Ingrid Eriksson, som suppleanter;

fr.o.m. 1 juli 2009

redaktörerna Sus Andersson och Bertholof Brännström, ordinarie ledamöter, med Olle Fors och Anna Bubenko, som suppleanter;

av **Svenska Tidningsutgivareföreningen** utsedda:

t.o.m. 30 juni 2009

chefredaktörerna Katrin Säfström och Ola Sigvardsson, ordinarie ledamöter, med chefredaktörerna Lars Näslund och Niklas Silow, som suppleanter;

fr.o.m. 1 juli 2009

chefredaktörerna Niklas Silow och Ola Sigvardsson, ordinarie ledamöter, med chefredaktörerna Lars Näslund och Thelma Kimsjö, som suppleanter;

av *Sveriges Tidskrifter* utsedda:

t.o.m. 30 juni 2009

chefredaktörerna Christina Mörk och Lasse Genberg, ordinarie ledamöter, med chefredaktörerna Jonas Helling och Eva Abrahamsson, som suppleanter;

fr.o.m. 1 juli 2009

chefredaktörerna Christina Mörk och Lasse Genberg, ordinarie ledamöter, med chefredaktörerna Jonas Helling och AnnaBritt Benjour, som suppleanter;

av *riksdagens chefsjustitieombudsman och ordföranden i styrelsen för Sveriges advokatsamfund* gemensamt utsedda:

t.o.m. 30 juni 2009

docenten Agnes Wold, legitimerade terapeuten Marianne Beyer, advokaten Per Stadig, verkställande direktören Agneta Dreber, jur. kand. Stephanie Eklund och direktören Mats Arnhög, ordinarie ledamöter samt, generaldirektören Kerstin Wigzell, advokaten Claes Lundblad, professorn Mohammad Fazlhashemi, professorn Stefan Einhorn, rektorn Göran Bexell och teologie doktorn Annika Borg, som suppleanter.

fr.o.m. 1 juli 2009

legitimerade terapeuten Marianne Beyer, advokaten Per Stadig, verkställande direktören Agneta Dreber, generaldirektören Kerstin Wigzell, advokaten Claes Lundblad och direktören Mats Arnhög, ordinarie ledamöter samt professorn Mohammad Fazlhashemi, professorn Stefan Einhorn, rektorn Göran Bexell, teologie doktorn Annika Borg, f.d. förbundsordföranden Göran Johnsson och professorn Elisabeth Rynning som suppleanter.

Som nämndsekreterare har Synnöve Magnusson tjänstgjort.

Opinionsnämndens avdelningar har under året hållit 15 sammanträden och har vid två tillfällen sammanträtt i plenum. Suppleanterna har deltagit i nämndens överläggningar även när de inte har tjänstgjort i ordinarie ledamöters ställe.

ANTAL ÄRENDEN:

1. Den 1 januari 2009	34
2. Under året inkomna ärenden	120
3. Under året avgjorda ärenden	114
4. Den 31 december 2009 kvarstående ärenden	39

Av nämnden under året avgjorda ärenden fördelar sig på följande sätt:

69 ärenden har avgjorts efter anmälningar, som ingivits till Allmänhetens Pressombudsman (PO) och av denne hänskjutits till nämnden. Av dessa har 51 föranlett klandrande uttalanden, medan tidningarna friats i 18 ärenden.

45 ärenden har förts vidare till nämnden av anmälarna efter avskrivningsbeslut av PO. I 38 av dessa ärenden har tidningarna friats. I 4 ärenden har tidningarna fällts. 3 ärenden har avvisats av nämnden.

Av sammanlagt 114 ärenden som förelagts nämnden för prövning har 55 ärenden föranlett klandrande uttalanden medan 56 ärenden friats och 3 avvisats. De 55 ärenden som klandrats av nämnden fördelar sig på följande sätt; i 14 fall har tidningarna åsidosatt god publicistisk sed och i 41 fall brutit mot god publicistisk sed.

Under året har skiljaktiga meningar angivits i 10 ärenden.

Den arbetsgrupp som PON tillsatte under 2007 har avslutat sitt arbete genom att till Pressens Samarbetsnämnd överlämna en promemoria av den 24 februari 2009 rubricerad *Några frågor om Pressens Opinionsnämnd och pressetiken i ett nytt medialandskap – en framställning till Pressens Samarbetsnämnd*.

I framställningen lämnades förslag till stadgeändringar beträffande dels rösträttsreglerna vid mindre sammansättning, dels ordförandebeslut vid avskrivning av för sent ingivna ärenden och omprövning i uppenbara fall. Vidare föreslogs att Pressens Samarbetsnämnd ska överväga vissa frågor, bl.a. om expeditonsavgifternas storlek, om webbtidningar och om tidsfristen för anmälan (den s.k. tremånadersregeln).

Pressens Samarbetsnämnd har den 22 september 2009 beslutat att ändra stadgarna i enlighet med PON:s förslag när det gäller rösträttsreglerna och ordförandebeslut.

Vidare har Pressens Samarbetsnämnd beslutat, med verkan fr.o.m. den 1 januari 2010, om höjning av avgifterna för tidningar som klandras i PON. Den nya avgiften är 30 000 kr för tidningar med vardagsupplaga om mer än 10 000 ex (tidigare 25 000 kr) och 12 000 kr för tidningar med en lägre upplaga (tidigare 10 000 kr).

Pressens Samarbetsnämnd har meddelat att nämnden kommer att fortsätta med översynen av övriga frågor som tagits upp i PON:s framställning.

Av nämnden under året klandrade ärenden har föranlett expeditonsavgifter om sammanlagt 1 255 000 kronor.

Stockholm i februari 2010

Ella Nyström

Synnöve Magnusson

TABELL ÖVER ÄRENDEN AVGJORDA AV PON 2009

Ärenden	fällda	friade	avvisade	summa
Av PO hänskjutna	51	18	0	69
Överklagade avskrivningsbeslut	4	38	3	45
Summa	55	56	3	114

TIDNINGAR KLANDRADE AV PON 2009

Aftonbladet	5	Kristianstadsbladet	2
aftonbladet.se	1	Laholms Tidning	1
Arbetsbladet	1	Ljusnan	1
Barometern	1	Mitt i Söderort Skärholmen	1
Blekinge Läns Tidning	1	Nerikes Allehanda	1
Bohusläningen	1	Norrbottnens-Kuriren	1
E24.se	1	Norrköpings Tidningar	1
Expressen	2	Norrtejlje Tidning	1
Faktum	1	Ny Teknik	1
Falu Kuriren	1	Norrländska Socialdemokraten	3
Folket	1	ST Tidningen	1
Frotté	1	Svenska Dagbladet	2
Gefle Dagblad	1	Sydöstran	1
Gringo	1	Tromb	1
Göteborgs-Posten	1	Universitetstidningen	1
Göteborgs-Tidningen	1	Upsala Nya Tidning	1
Hallandsposten	1	Veckans Affärer	1
Haparandabladet	1	Värnamo Nyheter	1
Helsingborgs Dagblad	1	Västerbottens-Kuriren	2
Jakt & Jägare	1	Västerås Tidning	1
Journalisten	1	Ystads Allehanda	1
Jönköpings-Posten	2	Östgöta Correspondenten	1

KLANDRADE PUBLICERINGAR 2009

I anslutning till varje fall anges om ärendet har hänskjutits av PO eller av anmälaren (Anm) Dessutom anges det om klandret avser att tidningen har åsidosatt (å), brutit (b) eller grovt brutit (gb) mot god publicistisk sed. Skiljaktiga beslut markeras med (sk).

Aftonbladet

- Exp nr 6 Under ett tidigt stadium av en brottsutredning publicerades identifierande uppgifter i form av bild och förnamn på en misstänkt, tidigare ostraffad, ung man. Även med beaktande av att denne erkänt ett grovt brott och att han tidigare framträtt i en annan tidning hade mannen vållats en oförsvarlig publicitetsskada. PO (b)
- Exp nr 10 A hade polisanmälts för ekonomiska oegentligheter i en ideell förening, vilket hade allmänintresse. Artikeln bestod dock av anklagelser mot A som gick utöver vad som framgick av en revisionsrapport. Även om A:s synpunkter framkom var publicitetsskadan oacceptabel. Anm (b)
- Exp nr 69 I ett reportage offentliggjordes mycket integritetskänsliga uppgifter om anmälares privatliv samtidigt som identifierande uppgifter framkom. Den läsekrets som kunde förstå vem publiceringen handlade om fick på detta sätt vetskap om de integritetskänsliga uppgifterna. Publicitetsskadan ansågs oförsvarlig. PO (b)
- Exp nr 89 Tidningen skrev om socialtjänstens hantering av ett fall där en sjuk kvinna hållits inspärrad i en stuga i nio år. En socialsekreterare nämndes vid namn. Uppgifterna om denna var felaktiga och det var i sammanhanget irrelevant att namnge henne. Även om tidningen skyndsamt införde en rättelse tillfogades anmälaren en oförsvarlig publicitetsskada. PO (b)
- Exp nr 103 Polisens spekulationer om en kvinnas död vidarebefordrades av tidningen. Ett foto från den gata där händelsen utspelat sig visades, boende i stadsdelen kunde känna igen miljön och räkna ut vem den döda kvinnan var. Ryktena om kvinnans död var kränkande för kvinnan och plågsamma för hennes anhöriga. Tidningen klandrades för att ha brutit mot god publicistisk sed. PO (b) (sk)

aftonbladet.se

- Exp nr 104 Polisens spekulationer om en kvinnas död vidarebefordrades av tidningen. Ett foto från den gata där händelsen utspelat sig visades, boende i stadsdelen kunde känna igen miljön och räkna ut vem den döda kvinnan var. Ryktena om kvinnans död var kränkande för kvinnan och plågsamma för hennes anhöriga. Tidningen klandrades för att ha brutit mot god publicistisk sed. PO (b) (sk)

Arbetarbladet

- Exp nr 97 Två artister uppgavs vara misstänkta för sexbrott. Uppgifter om artisternas ålder samt om när och var de hade uppträtt nämndes, vilket gjorde att A kunde identifieras. Åtal väcktes aldrig och förundersökningen lades ned dagen efter publicering. Genom att i ett mycket tidigt skede skriva om misstankarna tillfogades A en oförsvarlig publicitetsskada. En uppföljande publicering förtog inte skadan. PO (b)

Barometern

- Exp nr 85 En person vars hus brunnit ner framställdes som tvivelaktig. Påståendena var ogrundade och det fanns inget allmänintresse i att ge dem spridning. Anmälaren fick inte heller möjlighet till samtidig kommentar, vilket skadade honom på ett sätt som inte hade kunnat avhjälpas genom en uppföljande publicering. Tidningen klandrades för att ha brutit mot god publicistisk sed. PO (b)

Blekinge Läns Tidning

- Exp nr 65 Rapportering om ett företag och dess verksamhet ägde allmänintresse. Samtidigt publicerades dock en nätkommentar som innehöll tillmälen om enskilda, vilket inte ansågs försvarligt. PO (å)

Bohusläningen

- Exp nr 28 Elever hade känt sig hotade av en störande skolelev. Uppgifterna i artikeln om skolan och klassen var tillräckliga för att en vid krets på skolan skulle kunna räkna ut vem den omskrivne eleven var. Allvarliga anklagelser mot eleven fick stå oemotsagda i artikeln. Tidningen hade inte visat en ansvarig hållning inför den publicistiska uppgiften. PO (b)

E24

- Exp nr 72 Tidningen skrev att X-firman med finansmannen A i spetsen var en spindel i nätverket kring misstänkt insiderhandel. På så sätt framstod det som att A personligen var delaktig i oegentligheter. Uppgifterna var sådana att A borde ha fått tillfälle att bemöta dem. Publicitetsskadan ansågs oförsvarlig. Anm (å)(sk)

Expressen

- Exp nr 43 En person från Jägareförbundet fruktade att en chef på länsstyrelsen skulle sabotera lodjursfällor. Tidningen hade valt att på ett okritiskt sätt förlita sig på representanten från Jägareförbundet. Anklagelserna tillfogade chefen en betydande publicitetsskada, som inte vägdes upp av dennes bemötande. PO (b)
- Exp nr 84 Expressen rapporterade om en mångårig konflikt mellan grannar. Invid artikeln fanns en spalt som räknade upp känsliga uppgifter om familjmedlemmarna. PO ansåg att detta var oacceptabelt från pressetisk utgångspunkt. PON gick på PO:s linje och klandrade tidningen för att ha brutit mot god publicistisk sed. PO (b)

Faktum

- Exp nr 63 En bild på anmälaren och hans hund publicerades tillsammans med en pratbubbla där mannen uttryckte sig ganska grovt. Den fotade privatpersonen hade inte tillfrågats om han ville vara med på bild och innehållet i pratbubblan var inte oförargligt. Tidningen klandrades. PO (å)

Falu Kuriren

- Exp nr 30 Tidningen förmedlade intrycket av att anmälaren hade motionerat om en tjänst och sedan fått den själv på grund av sin roll som kommunpolitiker. Förhållandena förenklades på ett missvisande sätt och frågan fick inte en allsidig belysning. Tidningen klandrades. PO (b)

Folket

- Exp nr 100 En läkare hade anmälts 23 gånger till HSN, men aldrig fällt. Genom rubriker och ingresser både på tidningens första sida och inne i tidningen gavs en entydig kritisk bild av läkaren och hennes verksamhet. PON fällde tidningen för åsidosättande av god publicistisk sed. Anm (å)

Frotté

- Exp nr 105 Upprinnelsen till publiceringen var en konflikt mellan tidningen och anmälaren. I en notis förespeglades att anmälaren bl.a. använde sig av oseriösa affärsmetoder. Notisen var avsedd som underhållning. Anmälaren fick inte kommentera tidningens påståenden. PON klandrade tidningen för att ha brutit mot god publicistisk sed. PO (b)

Gefle Dagblad

- Exp nr 96 En namngiven artist uppgavs vara misstänkt för sexbrott. Åtal väcktes aldrig och förundersökningen lades ned dagen efter publicering. Genom att i ett mycket tidigt skede skriva om misstankarna tillfogades artisten en oförsvarlig publicitetsskada. En uppföljande publicering förtog inte skadan. PO (b)

Gringo

- Exp nr 74 Allvarliga anklagelser riktades mot en organisation som förmedlade adoptioner. Organisationen gavs knapphändiga möjligheter till samtidigt bemötande och nekades därefter ett bemötande i efterhand. Härigenom hade tidningen underlåtit att belysa saken tillräckligt allsidigt. PO (b)

Göteborgs-Posten

- Exp nr 19 En handikappad kvinna rapporterades leva i snusk och oreda. PON uttalade att ett medgivande till publicering inte innebär att tidningen är befriad från sitt pressetiska ansvar vad gäller bedömningen av om en publicering kan vålla en person skada. Uppgifterna var mycket integritetskänsliga och hennes identitet utlämnades. Tidningen klandrades. PO (b)

Göteborgs-Tidningen

- Exp nr 66 Nyheten om att en socialsekreterare hade utsatts för ett allvarligt angrepp i tjänsten ägde allmänintresse. Det saknade dock allmänintresse att publicera en bild och ingående uppgifter om anmälarens skada. Anmälaren tillfogades härigenom en publicitetsskada hon som brottsoffer inte ska behöva tåla. PO (å)

Hallandsposten

- Exp nr 32 Rapportering om att en politiker åkt fast för rattfylla hade allmänintresse. Polisens mätinstrument hade dock visat fel resultat och politikern befanns oskyldig. Tidningen visste om att felaktigheter i mätningar uppstått under den period politikern kontrollerats. Publicitetsskadan hade inte behövt uppstå om tidningen kontrollerat sakförhållandena inför publiceringen. Tidningen hade brutit mot god publicistisk sed. PO (b)

Haparandabladet

- Exp nr 83 Haparandabladet hade under flera år rapporterat om grannfientligheter i en by i tidningens utgivningsområde. I förevarande fall publicerades en bild på en av familjemedlemmarna. I samband med rapporteringen åsidosattes även de pressetiska reglerna om bemötande. PON klandrade tidningen för att ha brutit mot god publicistisk sed. PO (b)

Helsingborgs Dagblad

- Exp nr 73 Tidningen skrev att en kommun inte visste vad de skulle göra med en äldre kvinna som dagligen rymde från sitt vårdboende. PON uttalade att frågor om vården av demenssjuka har ett allmänintresse, men att tidningar då de skriver om enskilda människors sjukdomar måste iaktta försiktighet och visa hänsyn. I detta fall hade tidningen dock gjort en närgående beskrivning av kvinnans agerande, vilket utgjort en kränkning av hennes integritet. Tidningen klandrades. PO (å) (Ej publ på hemsidan)

Jakt & Jägare

- Exp nr 42 I publiceringen stod att en miljöchef på länsstyrelsen hamnat i konflikt med Jägareförbundet och misstänktes kunna medverka i sabotage av lofallor. Uppgifterna tillfogade miljöchefen en betydande publicitetsskada. Tidningen hade valt att förlita sig på representanten från Jägareförbundet. En tidning bör inta en kritisk hållning till sina källor, även om uppgifterna tidigare har publicerats. PO (b)

Journalisten

- Exp nr 88 Tidningens rubrik och ingress förmedlade det missvisande intrycket att A hade dömts för grovt förtal. Det var emellertid endast juryn som ansett att tryckfrihetsbrott förelåg, någon dom fanns inte. När dom senare meddelades friades A. Publicitetsskadan ansågs oförsvarlig. PO (å)

Jönköpings-Posten

- Exp nr 70 Tidningen skrev att en person misstänktes för djurplågeri. Artikeln illustrerades av en bild på den ifrågavarande hunden som hade fotograferats i ägarens hem. Interiören gav ett intryck av att hundägaren levde oordnat. Den utpekande bilden kränkte hundägarens personliga integritet. PO (b)

- Exp nr 98 Tidningen skrev att flera läkare varnats av HSAN sedan en patient begått självmord. I samband med rapporteringen avslöjade tidningen också ingående uppgifter om patienten. Genom artikeln kränktes både den dödes och hans anhörigas personliga integritet. PON fann att tidningen brutit mot god publicistisk sed. PO (b)

Kristianstadsbladet

- Exp nr 109 Tidningen rapporterade om de stundande tingsrättsförhandlingarna gällande en f.d. kommunanställd som skulle ha skrivit ut luftfakturor och gynnat en bekants företag. Rapporteringen var på det hela taget en partsinlaga till förmån för åklagaren. Anmälares kommentarer inhämtades inte och försvarsadvokaten kom inte heller till tals i skuldfrågan. Vid tiden för publiceringen hade dom i målet ännu inte meddelats. Senare friades mannen helt från anklagelserna. PON fällde tidningen och ansåg att den brutit mot god publicistisk sed. PO (b)
- Exp nr 113 PO konstaterade att underhållsbidragstvister är privata angelägenheter som tidningar vanligtvis bör avhålla sig från att rapportera om. Tidningens sätt att skriva om tvisten kränkte anmälares privatliv och var ägnat att framställa honom i tvivelaktig dager som försörjare av sina barn. PON ansåg att tidningen hade åsidosatt god publicistisk sed. PO (å)

Laholms Tidning

- Exp nr 49 I artikeln stod att A, som led av ett psykiskt handikapp, attackerat sin arbetsgivare med kniv. A kunde identifieras genom uppgifterna i artikeln. Onödigt långtgående uppgifter av integritetskänslig natur lämnades om A, vilket tillfogade denne en oförsvarlig publicitetsskada. PO (b)

Ljusnan

- Exp nr 23 Vid rapportering om en person som led av anorexi omskrevs även dennas skolsköterska. Det framstod som att skolsköterskan inte hanterat personens sjukdom på ett professionellt sätt. Uppgifterna innebar att allvarlig kritik riktades mot sköterskan, utan att denna fick en chans att kommentera uppgifterna. Utpekandet var inte pressetiskt försvarligt. PO (b)

Mitt i Söderort/Skärholmen

- Exp nr 80 En minderårig pojke framträdde med namn och bild och berättade att han vittnat i en rättegång. Tidningen hade inte försäkrat sig om att inhämta korrekt publiceringstillstånd av vårdnadshavare före publicering. Tidningen ansågs ha brustit i ansvarig hållning inför den publicistiska uppgiften. PO (å)

Nerikes Allehanda

- Exp nr 114 Anmälaren hade gått med på att tidningen fotograferade under en krokiövning där hon var modell. Enligt överenskommelsen skulle hon dock endast förekomma i oskarpa och i bakgrunden på foton. Tidningen publicerade emellertid skarpa närbilder på anmälares nakna kropp. PON ansåg att publiceringen tillfogade anmälaren en publicitetsskada som hon inte ska behöva tåla. PO (å)

Norrbottens-Kuriren

- Exp nr 91 Tidningen beskrev att en flerbarnsfamilj hade fått elströmmen avstängd samt socialförvaltningens hantering av detta. Rapporteringen ägde allmänintresse. Samtidigt framställdes en namngiven socialsekreterare i mycket ofördelaktig dager. Namngivningen ansågs inte vara förenlig med god publicistisk sed. PO (b)

Norrköpings Tidningar

- Exp nr 82 Tidningen rapporterade att en åklagare hade beslutat inleda en förundersökning om kvinnomisshandel mot en namngiven politiker, beslutet baserades på uppgifter i media och en anonym anmälan. Nämnden uttalade att händelser kring anmälares person, med hänsyn till hans uppsatta ställning, var av visst allmänintresse. Tidningar måste emellertid vara uppmärksamma på att ryktesspridning mot en person i anmälares ställning kan ha som syfte att skada denne. Att tidningen namngav politikern under dessa omständigheter kunde således inte anses pressetiskt godtagbart. Tidningen klandrades för att ha brutit mot god publicistisk sed. PO (b)

Norrländska Socialdemokraten

- Exp nr 21 En person som varit rektor i ett litet samhälle fick delvis tåla publiceringar som orsakat denne en publicitetsskada. Det var dock oförlåtligt att tidningen inte låtit rektorn komma till tals. Tidningen hade inte visat en ansvarig hållning inför den publicistiska uppgiften. PO (b)
- Exp nr 59 Namn och bild på en mordmisstänkt publicerades dagen efter att denne häktats. Utredningsläget var oklart i fråga om rubriceringen av gärningen. Fallet var mycket uppmärksammat och det fanns ett uppenbart allmänintresse av att rapportera om polisutredningen. Publicitetsskadan var emellertid oförsvarlig. PO (b)
- Exp nr 60 En insändare om FRA-lagen illustrerades av en bild på A framför en dator. I bildtexten angavs hennes namn. A fick därigenom personifiera den kritiserade verksamheten. A hade emellertid slutat arbeta vid FRA för flera år sedan. Det fanns inget särskilt allmänintresse av att just A fanns med på bilden. Utpekandet tillfogade henne en oförsvarlig publicitetsskada. PO (å)

Norrtelje Tidning

- Exp nr 53 Tidningen skrev om en arbetsplatskonflikt. Artikeln skildrade ensidigt arbetstagarens uppfattning och innehöll en rad för anmälaren mycket negativa uppgifter. Anmälaren borde fått bemöta samtliga påståenden i artikeln. Även om utpekandet var begränsat fann nämnden att anmälaren orsakats en oförsvarlig publicitetsskada. PO (b)

Ny Teknik

- Exp nr 47 En polis som utrett misstänkt brottslighet hade sedan fått jobb hos en målsägande. I publiceringen namngavs polisen och i rubriken stod att han var jävig. PON uttalade att rubriken var kategorisk och saknade täckning i artikelns text. Tidningen klandrades. PO (å) (sk) Tre skiljaktiga ansåg även att namnpubliceringen var skäl för klander.

ST-tidningen

- Exp nr 12 Klagomål som en insändarskribent riktat mot anmälares restaurang hade övergått till att bli personlig kritik mot anmälaren. Påståendena var av den arten att anmälaren borde ha fått tillfälle till samtidigt bemötande. PO (å)

Svenska Dagbladet

- Exp nr 54 En förbundskapten hade sparkats med anledning av brott mot landslagets alkoholpolicy. I rubriken talades om en ”fylleskandal”. Vid tiden för publicering fanns dock inga säkra uppgifter om vad som hade hänt. Tidningen borde ha varit mer återhållsam med ordvalet i bl. a. rubriken samt även ha inhämtat anmälares syn på saken. PO (b)
- Exp nr 71 Tidningen skrev att X-firman med finansmannen A i spetsen var en spindel i nätverket kring misstänkt insiderhandel. På så sätt framstod det som att A personligen var delaktig i oegentligheter. Uppgifterna var sådana att A borde ha fått tillfälle att bemöta dem. Publicitetsskadan ansågs oförsvarlig. Anm (å)(sk)

Sydöstran

- Exp nr 9 Tidningen skrev att en person var åtalad och dömd för skattefusk, vilket gav intrycket av att denne gjort sig skyldig till ekonomisk brottslighet. Processen gällde dock en skattetvist och anmälaren kunde inte påföras någon straffrättslig påföljd. Tidningen klandrades. PO (b)

Tromb

- Exp nr 11 Tidningens uppgifter innebar ett långtgående ifrågasättande av A. Därför var det av särskild vikt att A gavs tillfälle till samtidigt bemötande. Även om A hade varit svår att nå, borde tidningen utförligare än som skett ha återgett det den fått veta om A:s inställning till anklagelserna. PO (b)

Universitetstidningen

- Exp nr 78 På tidningens debattsida anförde en skribent att vice kårordförande var under polisutredning. Påståendet var dock osant och kränkande för anmälaren. Genom att vårdslöst peka ut anmälaren som misstänkt för brott hade tidningen brutit i ansvarig hållning inför den publicistiska uppgiften. PO (b)

Upsala Nya Tidning

- Exp nr 57 I artikeln stod att polisen larmats om bråk och stök på en för polisen välkänd adress i X. En föräldrafri fest hade pågått. Ortsangivelsen innebar i stort sett att anmälares adress lämnades ut. Anmälaren, hennes tonåring och förmodligen även en del ungdomar som varit på festen kunde identifieras. Tidningen klandrades. PO (b)

Veckans Affärer

- Exp nr 4 En mäklare hade sålt värdepapper med hög risk. Mäklaren hade inte någon framskjuten ställning i bolaget och tidningen bedömdes inte ha haft tillräcklig grund för att namnge honom i det negativa sammanhang som artikeln innebar. PO (b)

Värnamo Nyheter

- Exp nr 99 Tidningen skrev att flera läkare varnats av HSAN sedan en patient begått självmord. I samband med rapporteringen avslöjade tidningen också ingående uppgifter om patienten. Genom artikeln kränktes både den dödes och hans anhörigas personliga integritet. PON fann att tidningen brutit mot god publicistisk sed. PO (b)

Västerbottens-Kuriren

- Exp nr 39 Tidningen skrev om ett företag och dess ledare. Rapporteringen om företaget hade uppenbart allmänintresse och saken hade motiverat en kritisk granskning. På några punkter hade publiceringarna dock medfört en oförsvarlig publicitetsskada för företagsledaren, inte minst gällde det nedsättande kommentarer i tidningens nätupplaga. PO (b)
- Exp nr 111 Tidningen utlämnade en död mans olyckliga livshistoria och spekulerade kring hans brutala död. Uppgifter om den dödes familjeförhållanden, arbete och uppväxtort angavs. En krets läsare kunde således räkna ut vem det handlade om och fick på så sätt vetskap om känsliga uppgifter om mannens liv och dennes död. Offret och dennes anhöriga hade inte visats tillräcklig hänsyn. PO (b)

Västerås Tidning

- Exp nr 27 PON fann att en insändares insinuanta ordval och beskyllningar mot anmälaren var sådana att denne orsakades en oacceptabel publicitetsskada. En möjlighet till samtidigt bemötande eller genmäle hade inte kunnat uppväga skadan. PO (b)

Ystads Allehanda

- Exp nr 112 I artikeln stod om en man som under en längre tid hade begått vissa närmare beskrivna övergrepp mot sin före detta fru och sitt barn. Vissa identifierande upplysningar om de inblandade framkom. Det fanns inget allmänintresse som motiverade att tidningen offentliggjorde integritetskänsliga uppgifter om anmälares och dennes barns privatliv. Offer för brott och olyckor ska också visas största möjliga hänsyn. PO (b)

Östgöta Correspondenten

- Exp nr 81 Tidningen rapporterade att en åklagare hade beslutat inleda en förundersökning om kvinnomisshandel mot en namngiven politiker, beslutet baserades på uppgifter i media och en anonym anmälan. Nämnden uttalade att händelser kring anmälares person, med hänsyn till hans uppsatta ställning, var av visst allmänintresse. Tidningar måste emellertid vara uppmärksamma på att ryktesspridning mot en person i anmälares ställning kan ha som syfte att skada denne. Att tidningen namngav politikern under dessa omständigheter kunde således inte anses pressetiskt godtagbart. Tidningen klandrades för att ha brutit mot god publicistisk sed. PO (b)

ETISKA REGLER FÖR PRESS, RADIO OCH TV

Press, radio och tv skall ha största frihet inom ramen för tryckfrihetsförordningen och yttrandefrihetsgrundlagen för att kunna tjäna som nyhetsförmedlare och som granskare av samhällslivet och för att kunna publicera det som är av vikt och betydelse för medborgarna. Det gäller dock att skydda enskilda mot oförskyllt lidande genom publicitet.

Etiken tar sig inte i första hand uttryck i en formell regeltillämpning utan i en ansvarig hållning inför den publicistiska uppgiften. De etiska reglerna för press, radio och tv skall vara ett stöd för den hållningen.

I. PUBLICITETSREGLER

Ge korrekta nyheter

1. Massmediernas roll i samhället och allmänhetens förtroende för dessa medier kräver korrekt och allsidig nyhetsförmedling.
2. Var kritisk mot nyhetskällorna. Kontrollera sakuppgifter så noggrant som omständigheterna medger, även om de tidigare har publicerats. Ge läsaren/mottagaren möjlighet att skilja mellan faktaredovisning och kommentarer.
3. Löpsedel, rubrik och ingress skall ha täckning i texten.
4. Slå vakt om den dokumentära bilden. Var noga med att bilder och grafiska illustrationer är korrekta och inte utnyttjas på ett missvisande sätt.

Var generös med bemötanden

5. Felaktig sakuppgift skall rättas, när det är påkallat. Den som gör anspråk på att bemöta ett påstående skall, om det är befogat, beredas tillfälle till genmäle. Rättelse och genmäle skall i lämplig form publiceras utan dröjsmål och på så sätt att de kan uppmärksammas av dem som har fått del av de ursprungliga uppgifterna. Observera att ett genmäle inte alltid kräver en redaktionell kommentar.
6. Publicera utan dröjsmål Pressens Opinionsnämnds klandrande uttalanden i fall som rör den egna tidningen.

Respektera den personliga integriteten

7. Överväg noga publicitet som kan kränka privatlivets helgd. Avstå från sådan publicitet om inte ett uppenbart allmänintresse kräver offentlig belysning.

8. Iaktta stor försiktighet vid publicering av självmord och självmordsförsök särskilt av hänsyn till anhöriga och vad ovan sagts om privatlivets helgd.

9. Visa alltid brotts- och olycksoffer och deras anhöriga största möjliga hänsyn. Pröva noga publicering av namn och bild med hänsyn tagen till offren och deras anhöriga.

10. Framhäv inte berörda personers etniska ursprung, kön, nationalitet, yrke, politisk tillhörighet, religiös åskådning eller sexuell läggning om det saknar betydelse i sammanhanget och är missaktande.

Var varsam med bilder

11. Vad som i dessa regler sägs gäller i tillämpliga delar även om bildmaterial.

12. Bildmontage, retuschering på elektronisk väg eller bildtext får ej utformas så att det vilseleder eller lurar läsaren. Ange alltid i direkt anslutning till bilden om den är förändrad genom montage eller retusch. Detta gäller även vid arkivering.

Hör båda sidor

13. Sträva efter att ge personer, som kritiserats i faktaredovisande material tillfälle att bemöta kritiken samtidigt. Sträva också efter att återge alla parter ståndpunkter. Var uppmärksam på att anmälningar av olika slag kan ha till enda syfte att skada den som blivit anmäld.

14. Tänk på att en person, misstänkt för brott, i lagens mening alltid betraktas som oskyldig om fällande dom inte föreligger. Den slutliga utgången av en skilddrad rättssak bör redovisas.

Var försiktig med namn

15. Överväg noga konsekvenserna av en namnpublicering som kan skada människor. Avstå från sådan publicering om inte ett uppenbart allmänintresse kräver att namn anges.

16. Om inte namn anges undvik att publicera bild eller uppgift om yrke, titel, ålder, nationalitet, kön eller annat, som gör en identifiering möjlig.

17. Observera att hela ansvaret för namn- och bildpublicering faller på den som återger materialet.

KOMMENTAR TILL DEL I

För tolkning av begreppet "god publicistisk sed" svarar för pressens del i första hand Pressens Opinionsnämnd samt i ärenden som inte hänskjuts till nämnden Allmänhetens Pressombudsman. Det bör uppmärksammas att Pressens Opinionsnämnd och Allmänhetens Pressombudsman ej prövar fråga om avsteg från reglerna i radio- eller televisionsprogram. För granskning av dessa program finns den av regeringen utsedda Granskningsnämnden.

Opinionsnämndens utslag publiceras förutom i den klandrade tidningen i refererande form i Pressens Tidning och tidningen Journalisten. Abonnemang på nämndens utslag kan beställas hos TU.

PO utger en årsberättelse där de från principiell synpunkt viktigaste ärendena kommenteras.

Granskningsnämndens beslut kan rekvireras hos nämndens kansli.

Journalistens integritet

1. Ta inte i tjänsten emot journalistiska uppdrag av personer utanför den redaktionella ledningen.
2. Acceptera inte uppdrag från utomstående, ej heller inbjudan, gåva, gratisresa eller annan förmån i och utanför tjänsten som kan misstänkliggöra ställningen som fri och självständig journalist.
3. Använd inte ställningen som journalist till att utöva påtryckning för egen eller andras vinning eller till att skaffa privata förmåner.
4. Utnyttja inte för egen eller andras vinning opublicerade nyheter beträffande de ekonomiska förhållanden eller åtgärder hos stat, kommuner, organisationer, företag eller enskilda.
5. Beakta journalistavtalets bestämmelse om att medarbetare icke får åläggas att skriva mot sin övertygelse eller utföra förödmjukande uppdrag.

Anskaffning av material

6. Tillmötesgå rimliga önskemål från intervjuade personer om att i förväg få veta hur och var deras uttalanden återges.
7. Visa särskild hänsyn mot ovana intervjuobjekt. Uppllys den intervjuade om huruvida samtalet är avsett för publicering eller enbart för information.
8. Förfalska inte intervjuer eller bilder.
9. Visa hänsyn vid fotograferingsuppdrag samt vid anskaffning av bilder, särskilt i samband med olyckor och brott.
10. Ge inte efter för påtryckningar från utomstående i avsikt att hindra eller inskränka berättigad publicitet.
11. Beakta upphovsrätten med dess citatregler och fororätten.

12. Visa generositet med källangivelse när en framställning huvudsakligen bygger på annans sakuppgifter.

Publiceringstider

13. Respektera överenskomna publiceringstider.

KOMMENTAR TILL DEL II

Undertecknarna av dessa regler vill med detta avsnitt ge vägledning i det journalistiska arbetet på fältet och på redaktionerna när problem uppstår som endast ofullständigt eller inte alls behandlas i lagar, kollektivavtal eller i övriga delar av dessa etiska regler för massmedier. Avsnittet ersätter SJF:s yrkeskodex.

Detta avsnitt är inte bara en regelsamling - det är också avsett att stimulera till en kontinuerlig debatt inom journalistkåren i arbetsetiska frågor. Reglerna gör inte anspråk på att täcka alla de situationer som journalisten kan möta i sitt arbete.

Reglerna avser alla redaktionella medarbetare, alltså i tillämpliga delar även journalister vid radio, tv, informationsavdelningar etc.

SJF:s styrelse verkar för att förbundets medlemmar efterlever denna del av reglerna.

**ALLMÄNHETENS PRESSOMBUDSMAN (PO)
PRESSENS OPINIONSNÄMND (PON)**

Besöksadress: Industrigatan 2A, Stockholm

Postadress: Box 223 10, 104 22 Stockholm

Tel: 08-692 46 20

Fax: 08-692 46 05

PO/PONs hemsida: www.po.se

E-post: po@po.se

ALLMÄNHETENS PRESSOMBUDSMAN (PO)

PRESSENS OPINIONSNÄMND (PON)